

ДАЙДЖЕСТ ЗМІН В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

ЩОМІСЯЦЯ У КОЖНІЙ
ОРДИНАТОРСЬКІЙ

ДЛЯ ЛІКАРІВ

ВІКТОР ЛЯШКО

Міністр охорони здоров'я
України

Дорогі колеги!

Тижні війни, протягом яких наша країна тримає оборону, продемонстрували, що незважаючи на обстріли чи бомбардування, медики продовжують виконувати свої обов'язки, надавати необхідну допомогу, часто ризикуючи власним життям.

Сила духу, відданість професії, готовність бути на робочому місці вражають. Медики Маріуполя, Харкова, Чернігова та інших населених пунктів продовжують виконувати свої обов'язки у містах, що піддаються бомбардуванням, приймають пологи, надають допомогу пораненим. Українські лікарі навіть під час війни роблять надскладні операції — критичної вродженої патології серця, трансплантації органів тощо.

За особисту мужність і самовідданість, вагомий внесок у забезпечення надання висококваліфікованої медичної допомоги в умовах збройної агресії росії Президент України підписав Указ про відзначення державними нагородами України 31 медичного працівника.

На жаль, наші пологові будинки, дитячі лікарні, геріатричні заклади, онкоцентри стали мішенями для російських загарбників. Уже обстріляно понад 240 лікарень, ми втратили шістьох наших колег. Останній місяць став найбільшим викликом для всієї системи охорони здоров'я.

У надскладних умовах війни ми продовжуємо працювати. Нині прийнято постанови Уряду, які забезпечуватимуть безперерйне фінансування закладів охорони здоров'я, організовано забезпечення потреб донорської крові та її компонентів, забезпечено повне відшкодування вартості препаратів інсуліну за рахунок коштів держбюджету, працює Національний контакт-центр, який надає безкоштовні медичні консультації для українців (0 800 60 20 19), в умовах воєнного стану налагоджено процес відправки на лікування за кордон онкохворих дітей, закуплено та доставлено в країну понад 700 тисяч одиниць наркотичних засобів, необхідних для знеболення поранених, організовано залучення до роботи іноземних медиків, заклади екстреної медичної допомоги отримали понад 100 нових автомобілів, а працівники екстренки — понад тисячу бронешилетів. Цей перелік рішень, прийнятих протягом останнього місяця, не вичерпний.

З початку війни нашим гаслом стали слова «Працюємо. Вистоїмо. Переможемо». Медики працюють, нада-

ють допомогу там, де це можливо і неможливо, попереду — Перемога!

Дякую усім працівникам системи охорони здоров'я за мужність, витримку та незламний бойовий дух, який став невід'ємною частиною сьогодення!

2 372

ТОННИ ЛІКІВ
медичних виробів,

медичного обладнання та інших товарів надійшло до

України з 24 лютого по 28 березня. Загальна вартість допомоги, наданої Україні за 34 дні війни, становить

понад

2,57 МЛН
гривень.

Збрану медичну гуманітарну допомогу розвезено до медичних закладів у регіонах України, які найбільше потерпають від російського вторгнення.

Розподіл гуманітарної допомоги за регіонами:

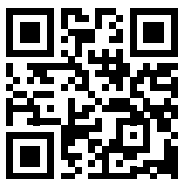
РІШЕННЯ МОЗ ДЛЯ РОБОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Нині ми опинилися в ситуації повномасштабної війни, розв'язаної Російською Федерацією. І саме медики зараз на передовій — усі, незалежно від регіону, в якому перебувають. Адаже наше завдання — забезпечити максимально ефективне функціонування системи охорони здоров'я в умовах воєнного стану. Необхідна медична допомога має надаватись усім, хто її потребує. Тому Міністерство запровадило низку змін, які дозволяють системі працювати у нових складних умовах.

В умовах війни кожен лікар та медсестра отримуватимуть гідну заробітну плату

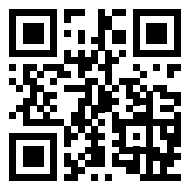
Лікарні, які не можуть власним коштом виплати базову заробітну плату медикам на рівні не нижче 13,5 тис. грн для медичних сестер та не менше 20 тис. грн для лікарів, отримують додаткове фінансування від держави.

Уряд ухвалив відповідну постанову, яка передбачає новий пакет дофінансування «Забезпечення збереження кадрового потенціалу для надання медичної допомоги». Претендувати на нього може лікарня, яка має договір із НСЗУ і за даними бухгалтерського обліку є неспроможною виконати постанову Уряду щодо забезпечення ринкової заробітної плати медпрацівникам. Відповідне фінансування заклади охорони здоров'я мають отримати до 31 травня 2022 року.

Студентів можна за потреби залучати до роботи в аптеках

На період дії воєнного стану в Україні можуть залучатися до роботи у фармацевтичних закладах випускники відповідних спеціальностей, які не пройшли інтернатуру, та студенти 4—5-х курсів. На посадах фармацевтів можуть працювати науково-педагогічні, наукові та навчально-допоміжні працівники, які працюють у закладах вищої освіти, наукових установах за основним місцем роботи і мають чинний сертифікат провізора-спеціаліста або посвідчення про присвоєння кваліфікаційної категорії за відповідною фармацевтичною спеціальністю.

Під час воєнного стану медзаклади отримуватимуть безперебійне фінансування

Для безперебійної роботи лікарень під час військової агресії Російської Федерації Уряд вніс зміни до Порядку реалізації програми медичних гарантій у 2022 році, затвердженого постановою № 1440. Ці зміни забезпечують фінансування медичних закладів у надзвичайній ситуації.

Відповідно до прийнятих змін, медзаклади щомісяця отримуватимуть фіксовану суму коштів, які сплачуватиме Національна служба здоров'я України (НСЗУ). Оплати надходять до закладів у перших числах місяця.

При цьому НСЗУ не враховуватиме фактично внесені записи в електронну систему охорони здоров'я через відсутність можливості багатьох закладів це робити. Також на період дії воєнного стану заклади не зобов'язані подавати звіти для оплати. Всі оплати відбуватимуться на основі реєстрів, які формує і передає до органів державного казначейства НСЗУ.

Медзаклади, які працевлаштували внутрішньо переміщених медиків, можуть отримати компенсації витрат на оплату праці

Кабінет Міністрів України затвердив Порядок надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні.

Відповідно до цього Порядку, за кожену працевлаштовану особу з числа внутрішньо переміщених осіб, за яку сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, надається компенсація витрат у розмірі 6 500 грн щомісячно.

Для отримання компенсації витрат роботодавець повинен відповідати таким умовам:

- перебувати на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- подати в установленому законодавством порядку податкову звітність за IV квартал 2021 року або річну звітність за 2021 рік;
- розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством.

Для отримання компенсації витрат роботодавець повинен звернутись із заявою про компенсацію витрат до відповідного центру зайнятості не раніше ніж через п'ять календарних днів після працевлаштування особи.

Заява може бути подана:

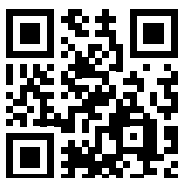
- в електронній формі – через Єдиний державний вебпортал електронних послуг чи мобільний застосунок «Дія»: <https://diia.gov.ua>;
- у паперовій формі – особисто під час відвідання центру зайнятості або на адресу електронної пошти відповідного центру зайнятості.

До заяви, що подається до центру зайнятості в паперовій формі (на адресу електронної пошти у тому числі), слід додати:

- копію наказу про працевлаштування особи;
- документ, що підтверджує працевлаштування на встановлених умовах;
- відомості про працівників, які є застрахованими особами (прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);
- копію довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Регіональний центр зайнятості ухвалює рішення про надання або відмову у наданні компенсації витрат та оформлює його відповідним наказом протягом п'яти календарних днів після отримання заяви від роботодавця (крім подання заяви через портал «Дія»).

Важливо, що дія цього Порядку не поширюється на працевлаштованих осіб, у тому числі на державних службовців.

Проведення медико-соціальної експертизи в умовах воєнного стану

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову № 225 про «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України».

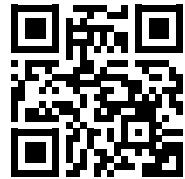
Нововведення діятимуть, допоки триватиме воєнний стан на території України та протягом шести місяців після його припинення або скасування:

- у разі коли особа, що звертається для встановлення інвалідності, не може прибути на огляд до медико-соціальної експертної комісії, така комісія може приймати рішення про встановлення інвалідності заочно на підставі направлення лікарсько-консультативної комісії;
- Кримська республіканська, обласні, центральні міські у м. Києві та м. Севастополі, міські, міжрайонні та районні медико-соціальні експертні комісії здійснюють свої функції з дотриманням принципу екстериторіальності та забезпечують проведення медико-соціальної експертизи за направленням лікарсько-консультативної комісії незалежно від місця реєстрації, проживання або перебування особи, яка звертається для встановлення інвалідності.

Окрім того, постановою зазначено, що у разі неможливості направлення лікарем або лікарсько-консультативною комісією, в тому числі заочно, осіб з тимчасовою непрацездатністю на медико-соціальну експертизу у визначені строки:

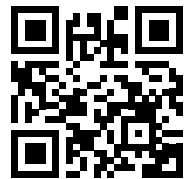
- рішення щодо подовження тимчасової непрацездатності за її наявності приймається без направлення на медико-соціальну експертизу лікуючим лікарем або лікарсько-консультативною комісією;
- направлення лікарем чи лікарсько-консультативною комісією на медико-соціальну експертизу здійснюється не пізніше ніж через місяць після припинення або скасування воєнного стану.

Детальніше ознайомитися з постановою можна за посиланням:

Організація допомоги постраждалим внаслідок дії хімічних агентів

Розроблено методичні рекомендації щодо організації надання екстреної медичної допомоги постраждалим внаслідок дії хімічних агентів на етапах евакуації. З рекомендаціями необхідно ознайомитися всім, бо Україна воює з терористами, які ігнорують вимоги конвенцій про заборону використання хімічної та біологічної зброї.

Забезпечено **повне відшкодування вартості (реімбурсацію) препаратів інсуліну** коштом держбюджету.

В умовах воєнного стану всі пацієнти із цукровим діабетом, які мають рецепт (електронний або у паперовому вигляді), можуть отримувати інсулін без доплати. Це стосується всіх 47 препаратів інсуліну, що включені до Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій.

Також затверджено низку важливих протоколів. Посилання на накази та відповідні методичні рекомендації — за QR-кодами.

ЖИТТЯ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ – НАЙБІЛЬША ЦІННІСТЬ: ОПЕРАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Попри війну, українські лікарі продовжують виконувати надскладні операції. Адже життя кожного українця — найбільша цінність для нас, а збереження життя — пріоритет української системи охорони здоров'я.

У Львові трансплантували нирки і серце

Лікарі Першого територіального медичного об'єднання Львова під час війни провели п'ять трансплантацій органів від посмертних донорів, пересадивши серце і чотири нирки.

7 березня львівські лікарі пересадили дві нирки від посмертного донора та врятували життя двом українкам.

19-річна дівчина з Івано-Франківська та 37-річна жінка з Тернополя мали ниркову недостатність, перебували на гемодіалізі, і трансплантація нирки була для них шансом на життя.

Донором став 40-річний чоловік, який потрапив до Івано-Франківської обласної лікарні з інсультом. Усі спроби його врятувати, на жаль, виявилися безрезультатними. Після того як лікарі діагностували у чоловіка смерть мозку, його дружина погодилася дати дозвіл на трансплантацію для порятунку інших людей.

Операції паралельно виконували дві команди львівських трансплантологів.

Дві нирки пересадили евакуйованим зі столиці дітям.

15-річний Сашко та 12-річний Юрко «жили» в «Охматдиті». Сашко мав проблеми з нирками від народження, Юрку ускладнення дала ангіна.

У лікарні хлопці по кілька разів на тиждень мали проходити процедуру гемодіалізу, коли апарати очищують кров від токсинів замість непрацюючих органів. Єдиним шансом повернутися до повноцінного життя для обох хлопців була трансплантація.

З початком воєнних дій дітей евакуювали до Львова. Там 12 березня команда фахівців Першого медичного об'єднання Львова провела операції з пересадки нирок. Донором для дітей став 29-річний чоловік, який помер внаслідок інсульту.

Окрім нирок, лікарі пересадили серце 40-річному чоловікові з Чернівців.

Лікарі київського «Охматдиту» врятували дівчинку з «відкритим серцем»

Незважаючи на війну в Україні, лікарі-хірурги столичного «Охматдиту» провели складну операцію дівчинці, серце якої билось зовні.

Відтепер маленька пацієнтка почувається добре, її грудна клітина вже закрита, а вона може дихати самостійно. Загрози життю немає.

За прогнозами лікарів, якщо реабілітація відбуватиметься за планом, за кілька тижнів мама зможе забрати дівчинку.

Через воєнні дії у відділенні дитячої кардіології «Охматдиту» чимало операцій на серці було відкладено. Вже неодноразово ворожі снаряди падали поблизу дитячої лікарні або були збиті над нею українськими системами ППО.

Наші лікарі щодня борються за кожне життя на всіх фронтах! Тому що кожне людське життя становить для нас цінність — і це відрізняє нас від орд загарбників.

МЕДИКІВ ВІДЗНАЧИЛИ ЗА МУЖНІСТЬ

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ про відзначення державними нагородами України 31 медичного працівника.

За особисту мужність і самовідданість, вагомий внесок у забезпечення надання висококваліфікованої медичної допомоги в умовах збройної агресії, вчиненої росією проти України, нагороджено:

орденом «За мужність» III ступеня

- **ФЕДОРЕНКА** Дмитра Юрійовича — завідувача відділення реанімації та анестезіології КНП Миколаївської міської ради «Міська лікарня швидкої медичної допомоги»;

медаллю «За врятоване життя»

- **ДЕМИДЕНКО** Наталію Олександрівну (посмертно) — завідувача аптеки № 57 підприємства «Аптека 2011», смт Козача Лопань Харківської області,
- **КОВАЛЬЧУКА** Володимира Васильовича (посмертно) — водія бригади «швидкої» КНП «Херсонський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»,
- **ПОЛОВИЧЕНКА** Сергія Олександровича (посмертно) — лікаря-реаніматолога Луганського обласного клінічного онкологічного диспансеру,
- **РУХЛО** Валентину Петрівну (посмертно) — санітарку Северодонецької міської багатoproфільної лікарні Луганської області,
- **СЛЄПЦОВА** Віктора Дмитровича (посмертно) — водія бригади «швидкої» Северодонецької міської багатoproфільної лікарні Луганської області.

Присвоєно почесні звання:

«Заслужений лікар України»

- **АНОСОВУ** Андрію Юрійовичу — заступникові генерального директора підрозділів південного напрямку КНП «Одеський обласний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф»,
- **БАРСЕГЯН** Аллі Анатоліївні — директорів комунального некомерційного підприємства «Баштанська багатoproфільна лікарня», Миколаївська область,

- **БУДНЮКУ** Олександрю Олександровичу — лікарю-анестезіологу відділення інтенсивної терапії загального профілю КНП «Одеська обласна клінічна лікарня»,
- **БУНЧИКОВІЙ** Людмилі Сергіївні — завідувачеві відділення анестезіології та інтенсивної терапії, лікарю-анестезіологу КНП Слов'янської міської ради «Міська клінічна лікарня м. Слов'янська», Донецька область,
- **ГОРОШКУ** Сергію Володимировичу — лікарю-акушеру-гінекологу КНП «Ірпінська центральна міська лікарня», Київська область,
- **ДЕМ'ЯНОВУ** Олександрю Євгеновичу — директорів КНП Миколаївської міської ради «Міська лікарня швидкої медичної допомоги»,
- **ДОВГОПОЛУ** Антону Михайловичу — директорів КНП «Ірпінська центральна міська лікарня», Київська область,
- **ДОНЧЕНКУ** Леонтію Юхимовичу — заступникові генерального директора з оперативної роботи, медицини катастроф та цивільного захисту населення КНП «Одеський обласний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф» Одеської обласної ради,
- **КЛИМОВИЦЬКОМУ** Роману Володимировичу — медичному директорів КНП «Обласна клінічна травматологічна лікарня», Донецька область,
- **ЛЕВКІВСЬКОМУ** Андрію Євгеновичу — директорів КНП «Ірпінський міський центр первинної медико-санітарної допомоги», Київська область,
- **ЛЕВЧУКУ** Володимирю Олексійовичу — завідувачеві багатoproфільного стаціонару КНП «Ірпінська центральна міська лікарня», Київська область,
- **СИТНИКУ** Віталію Даниловичу — медичному директорів — лікарю-терапевту КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Авдіївської міської ради, Донецька область,
- **ХАЛАІМОВУ** Сергію Володимировичу — директорів КНП «Центральна міська лікарня м. Торецька», Донецька область,
- **ЧЕЛАКУ** Зіновію Івановичу — генеральному директорів КНП «Арцизька центральна опорна лікарня»,
- **ЧИНЯКОВІЙ** Людмилі Борисівні — лікарю-акушеру-гінекологу жіночої консультації № 1 КНП Миколаївської міської ради «Пологовий будинок № 1»,
- **ШМИГАЛЬСЬКОМУ** Валентину Михайловичу — лікарю-неврологу

КНП «Снігурівська міська лікарня», Миколаївська область;

«Заслужений працівник охорони здоров'я України»

- **БАЛАНСЬКІЙ** Оксані Юріївні — начальникові КНП «Миколаївський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики»,
- **ГУСЄВІЙ** Олені Павлівні — фельдшерові з медицини невідкладних станів виїзної бригади КНП «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», Донецька область,
- **КАУПОНЕН** Олені Анатоліївні — виконавиці обов'язків головної медичної сестри КНП Слов'янської міської ради «Міська клінічна лікарня м. Слов'янська», Донецька область,
- **МАНОХІНІЙ** Юлії Миколаївні — головній медичній сестрі КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Авдіївської міської ради, Донецька область,
- **ПЛЯТЯНОМУ** Олесью Григоровичу — заступникові з технічних питань, водієві КНП «Ірпінська центральна міська лікарня», Київська область,
- **РОВЕНСЬКІЙ** Еліні Василівні — головній медичній сестрі КНП «Обласна клінічна травматологічна лікарня», Донецька область,
- **ЯСТРЕБОВІЙ** Анні Володимирівні — сестрі медичній старшій відділення анестезіології та інтенсивної терапії КНП Миколаївської міської ради «Міська лікарня швидкої медичної допомоги»;

«Заслужений працівник фармації України»

- **ЖУК** Ніні Олександрівні — асистентіві фармацевта аптеки № 15 товариства «Фармація Харкова»,
- **ПОТАБРИК** Людмилі Юріївні — провізоріві аптеки № 15 товариства «Фармація Харкова».

Українські лікарі демонструють приклад мужності, відданості та гуманізму, щохвилини рятуючи українців в умовах війни, часто ціною власного життя.

Пишаємося і висловлюємо велику подяку всім медичним працівникам, які продовжують працювати і допомагати людям у період воєнних дій!

Працюємо. Вистоїмо. Переможемо!

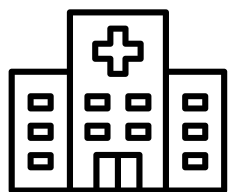
ПИТАННЯ / ВІДПОВІДІ

ЯК БУДЕ ОПЛАЧУВАТИСЬ РОБОТА МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ НА ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ?

Зважаючи на введення в Україні воєнного стану, Кабінет Міністрів України вніс зміни до Порядку реалізації програми медичних гарантій у 2022 році, затвердженого

постановою № 1440. Ці зміни забезпечують безперебійне фінансування медичних закладів у надзвичайній ситуації.

Медичні заклади не зобов'язані подавати звіти для оплати.

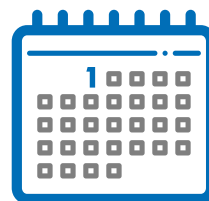

Національна служба здоров'я України сплачуватиме щомісяця фіксовану суму коштів закладам, незважаючи на фактично внесені записи в електронну систему охорони здоров'я.

Національна служба здоров'я України

Оплати надходять до закладів у **перших числах** місяця.

Новий пакет для збереження кадрового потенціалу: в часи війни не може бути жодного компромісу в забезпеченні медиків гідною зарплатою

До Програми медичних гарантій надано новий пакет «Забезпечення збереження кадрового потенціалу для надання медичної допомоги», розрахований на надавачів медичних послуг комунальної форми власності (крім спеціалізованих стоматологічних закладів).

Претендувати на нього може лікарня, яка має договір із НСЗУ та, за даними бухгалтерського обліку, є неспроможною виконати постанову Уряду щодо забезпечення ринкової заробітної плати медпрацівникам.

Держава надасть підтримку кожному медзакладу, який з об'єктивних при-

чин потребує дофінансування для виплати базової зарплати працівникам. Нині перелік таких лікарень уже верифіковано.

При цьому різниця між нарахованою заробітною платою в цих закладах за відповідний місяць та виплаченою за рахунок коштів, що надійшли надавачу медичних послуг, незалежно від фактичної дати надходження коштів за даними бухгалтерського обліку, має становити більше ніж 50 000 гривень.

Тариф на забезпечення збереження кадрового потенціалу для надання медичної допомоги встановлюється

у вигляді глобальної ставки на місяць і розраховується як різниця між нарахованою заробітною платою за лютий 2022 року та виплаченою за рахунок коштів, що надійшли надавачу медичних послуг, незалежно від фактичної дати надходження коштів за даними бухгалтерського обліку.

Запланована і фактична вартість за договорами за цим пакетом встановлюється як сума добутків тарифу та коригувального коефіцієнта за відповідний період. Коригувальний коефіцієнт щомісяця буде поступово зменшуватися від 2 до 0.